

Verkiezingsprogramma

Lokaal

Edam-Volendam

Realistisch. Betaalbaar. Lokaal.

LOKAAL

EDAM-VOLENDAM

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
WONEN VOOR ONZE EIGEN INWONERS	4
AZC'S, STATUSHOUDERS	5
FINANCIEEL HERSTEL	6
OPENBARE RUIMTE & STRAATWERK	8
EERLIJK VERDELEN	9
RECREATIE EN INVESTEREN	10
NIEUW GEMEENTEHUIS	11
REFERENDA	12
BESTUUR	13
DE PURMER, FUSIEDRUK	15
PARKEREN EN BEREIKBAARHEID	16
AFVAL, DIFTAR EN EERLIJK BETALEN	17
ONDERWIJS	18
VEILIGHEID EN OPVANGLOCATIES	19
WEERBAARHEID EN ZORGZAAMHEID	20
SPORT, JEUGD EN VERENIGINGEN	21
ONDERNEMERS EN LOKALE ECONOMIE	22
ZORG, SOCIAAL DOMEIN	23
LEEFBAARHEID, CULTUUR EN TRADITIES	25
GROEN, NATUUR, LEEFBARE OMGEVING	26
VEILIGHEID & JEUGD	27
TOERISME EN WATERFRONTONTWIKKELING	28
OPENBARE RUIMTE	29
KERNENBELEID ZEEVANG	30
Slotwoord	31

Voorwoord

Edam-Volendam is geen project en geen beleidsnota. Het is ons dorp, onze stad, onze manier van leven.

Hier wonen mensen die hier zijn opgegroeid, hier werken, hier hun kinderen grootbrengen en hier hun verenigingen draaiende houden. Mensen die niet vragen om grootse plannen, maar om duidelijkheid, eerlijkheid en een bestuur dat naast hen staat.

De afgelopen jaren is dat vertrouwen onder druk komen te staan. Lasten gingen omhoog, besluiten werden te vaak genomen met te weinig transparantie en te weinig steun van inwoners, en steeds vaker leek de regio belangrijker dan de gemeente zelf. Dat voelt niet goed, en dat is ook niet hoe het hoort.

Lokaal Edam-Volendam kiest bewust voor een bestuur dat weer vanuit de gemeente zelf denkt. Onze belangen boven regiopolitiek. Waar het kan, nemen we de regie terug. Minder landelijke en regionale modellen, meer gezond verstand.

Dit programma laat zien welke keuzes wij willen maken, in het belang van onze gemeente.

- **Onze gemeenschap** weer op één.
- **Onze belangen** boven regiopolitiek.
- **Onze toekomst** in onze eigen handen.

*Jaap Schilder, Fractievoorzitter Lokaal Edam-Volendam
Volendam, 30-12-2025*

WONEN VOOR ONZE EIGEN INWONERS

HET TERSCHELLING-MODEL

In Edam-Volendam zijn woningen schaars. Niet omdat onze inwoners massaal vertrekken, maar omdat regionale afspraken en doorstroom van buitenaf steeds meer druk zetten op onze woningmarkt. Daardoor leggen starters, jonge gezinnen en ouderen het af.

LEV vindt dat wie hier is geboren, hier werkt of hier zorgt, ook hier moet kunnen wonen.

Daarom kiezen wij voor het **Terschelling-model**: een **huisvestingsvergunning** voor iedere nieuwe bewoner van een huur- of koopwoning.

In aanmerking komen alleen inwoners met:

- een maatschappelijke binding (2–5 jaar inschrijving, familie- of zorgbanden), of
- een economische binding (minimaal 18 uur werk binnen de gemeente).

Zo voorkomen we dat woningen worden opgekocht door beleggers of toegewezen aan mensen zonder binding met onze dorpen.

Onze keuzes:

- Onze woningen eerst voor onze eigen mensen.
- Huisvestingsvergunning verplicht voor iedere nieuwe bewoner.
- Binnen de kaders van de Huisvestingswet en met juridisch houdbare onderbouwing
- Geen doorstroomconstructies die lokale starters verdringen.
- Bouwen op basis van lokale behoefte, niet op regionale quota.

AZC'S, STATUSHOUDERS EN EERLIJKHEID VOOR ONZE INWONERS

Landelijk loopt het AZC-beleid vast en de gevolgen worden steeds vaker bij gemeenten neergelegd. Ook Edam-Volendam voelt die druk. Terwijl inwoners jarenlang wachten op een woning, werden de afgelopen periode 29 woningen toegewezen aan statushouders.

Dat raakt het draagvlak in onze dorpen.

Solidariteit is belangrijk, maar kent grenzen.

Onze keuzes:

- Geen AZC en geen grootschalige opvang in onze gemeente.
- Geen voorrang op woningen voor statushouders zolang starters en lokale gezinnen wachten.
- Geen regionale verplichtingen van Purmerend, MRA of COA die onze woningmarkt aantasten.
- Tijdelijke opvang moet ook echt tijdelijk zijn.
- Eerst onze eigen woningvoorraad op orde brengen voordat nieuwe verplichtingen worden aangegaan.
- Veiligheid en leefbaarheid van inwoners altijd leidend.

FINANCIEEL HERSTEL EN STRIKTE RECHTMATIGHEID

Onze gemeente zit financieel in zwaar weer. In 2024 steeg de OZB met 36,2%, de grootste stijging van Nederland. Voor 2025 en 2026 volgen opnieuw verhogingen. Tegelijk stelde de accountant bijna €15 miljoen aan rechtmatigheidsfouten vast.

In plaats van herstel koos het college ervoor de foutenmarge te verruimen. Waar eerder uitgaven boven 1% als fout golden, mag nu 2% worden weggestreept. Overschrijdingen tot €50.000 tellen zelfs helemaal niet meer mee.

Dat is geen oplossing, dat is het bewust verlagen van de norm.

In 2023 werden de eerste wijzigingen in de Financiële verordening doorgevoerd. Lokaal Edam-Volendam zag direct dat deze veranderingen de controle van de gemeenteraad verzwakten. Er werden steeds meer mandaten afgegeven aan wethouders en externe partijen om zelfstandig besluiten te nemen (zowel inhoudelijk als financieel) zonder tussenkomst van de gemeenteraad.

Eind 2025 volgde de laatste stap: nieuwe mandaten waarmee de gemeenteraad zichzelf feitelijk structureel buitenspel zette. Lokaal Edam-Volendam wil deze ontwikkeling volledig terugdraaien en de democratische controle herstellen.

Concreet betekent dit:

- Amendementen om de Financiële verordening terug te draaien.
- Wethouders leggen belangrijke besluiten weer voor aan de raad.
- Externe partijen zoals MRA, VRA en ODIJmond kunnen niet langer buiten de raad om handelen.
- Inwoners krijgen weer volledig inzicht in besluiten en uitgaven, kunnen meepraten en meebeslissen bij grote keuzes en hun stem doet er weer toe in plaats van achteraf geconfronteerd te worden met voldongen feiten.

Streng financiële discipline.

Onze keuzes:

- Terug naar strikte wettelijke financiële regels.
- Stoppen met het oprekken van rechtmatigheidsgrenzen.
- Geen OZB-verhoging zonder aantoonbaar herstelplan en inzicht in rechtmatigheid.
- Geen prestigeprojecten zonder dekking en participatie.
- Het geld van inwoners is geen politiek speelveld.

OPENBARE RUIMTE & STRAATWERK

DUIDELIJKHEID EN TOEGANKELIJKHEID

Goede straten, stoepen en stegen zijn geen luxe. Ze bepalen of mensen zich veilig kunnen verplaatsen, of ouderen zelfstandig blijven en of winkels bereikbaar blijven. Toch is straatwerk in Edam-Volendam al jaren een bron van frustratie. Er is geld beschikbaar. Jaarlijks blijft er budget over. Voorzieningen worden omgezet in kredieten. Maar wat er vervolgens wanneer en waar gebeurt, is voor inwoners en de raad vaak onduidelijk. Het gevolg, plannen blijven op de plank liggen, middelen verdwijnen in de algemene middelen en bewoners worden geconfronteerd met onverwachte werkzaamheden zonder heldere communicatie. Dat is geen geldgebrek. Dat is een gebrek aan regie.

Lokaal Edam-Volendam vindt dat inwoners recht hebben op voorspelbaar en toegankelijk onderhoud van de openbare ruimte. Zeker nu onze gemeente vergrijst en steeds meer mensen afhankelijk zijn van scootmobielen, rollators of simpelweg een veilige stoep. Stegen, winkelstraten en belangrijke looproutes verdienen daarbij extra aandacht. Straatwerk moet niet alleen technisch kloppen, maar ook sociaal doordacht zijn.

Onze keuzes:

- Jaarlijkse openbare bekendmaking van welke straten, stegen en pleinen worden aangepakt en wanneer.
- Heldere communicatie richting bewoners en raad voordat werkzaamheden starten.
- Extra aandacht voor stegen, winkelstraten en looproutes in verband met vergrijzing, toegankelijkheid en bereikbaarheid.
- Geen onaangekondigde herinrichtingen of verrassingen zoals eerder gebeurde in onder meer de Aalstraat en omgeving.
- Beschikbare middelen ook daadwerkelijk besteden aan onderhoud, niet stilzwijgend laten wegvloeien naar de algemene middelen.
- Eén duidelijke gemeentelijke visie op straatwerk voor de hele gemeente: Volendam, Edam en de Zeevang.

EERLIJK VERDELEN

MINIMALE LASTEN

De kosten van structureel steeg- en straatonderhoud blijken in de praktijk zeer beperkt. Een concreet voorbeeld uit de Zuidpolder laat zien dat het ophogen van een steeg met circa 40 woningen ongeveer €10.000 kost. Dat is €250 per woning over twintig jaar, oftewel €12,50 per jaar.

Wanneer dit soort onderhoud niet bij bewoners wordt neergelegd, maar eerlijk gemeentebreed wordt verdeeld, komt dit neer op ongeveer €1 extra OZB per woning per jaar. Zelfs bij een ruimer onderhoudsbudget blijft de bijdrage beperkt tot enkele euro's per inwoner per jaar.

Lokaal Edam-Volendam vindt dat dit eerlijker is dan bewoners zelf laten betalen of jarenlang laten wachten. Kleine, voorspelbare bijdragen zorgen voor goed onderhoud, gelijke behandeling en geen verrassingen.

RECREATIE EN INVESTEREN

VAN SLOBBELAND TOT ZEEVANG

Edam-Volendam beschikt over unieke recreatieve plekken aan het Markermeer en in de Zeevang. Plekken waar inwoners dagelijks gebruik van maken en die van grote waarde zijn voor ontspanning, gezondheid en leefbaarheid. Toch kiest het huidige college er al jaren voor om structureel geld uit te geven aan recreatie buiten onze gemeente, terwijl onze eigen voorzieningen worden verwaarloosd.

Jaarlijks maakt de gemeente circa €40.000 over aan het recreatieschap Twiske-Waterland. Een recreatiegebied dat niet in Edam-Volendam ligt, maar in andere gemeenten. Voor onze inwoners levert dit geen zichtbare voorzieningen, geen bereikbaarheid en geen lokale meerwaarde op. Tegelijkertijd krijgen onze eigen recreatiegebieden nauwelijks tot geen structurele ondersteuning.

Het Slobbeland, een geliefde en unieke recreatieplek aan het Markermeer, ontvangt geen jaarlijkse onderhouds- of investeringsmiddelen. Het surfstrandje bij Edam wacht al jaren op uitbreiding en verbetering, ondanks gedane toezeggingen. In Etersheim ligt een breed gedragen plan voor een eenvoudige aanlegsteiger klaar, maar ontbreekt een gemeentelijke bijdrage om subsidie mogelijk te maken. Dat is meten met twee maten.

In een tijd waarin inwoners worden geconfronteerd met hogere lasten, betaald parkeren en een aangekondigde OZB-verhoging, is het niet uit te leggen dat geld structureel wegvloeit naar voorzieningen buiten onze gemeente, terwijl lokale initiatieven blijven liggen.

Lokaal Edam-Volendam kiest voor een duidelijke koerswijziging.

Onze keuzes:

- Gemeentelijk recreatiegeld wordt primair besteed binnen Edam-Volendam.
- Geen automatische bijdragen aan recreatie buiten de gemeente zonder aantoonbare meerwaarde voor onze inwoners.
- Structurele investeringen in Slobbeland, het surfstrandje bij Edam en andere lokale recreatieplekken.
- Actieve ondersteuning van kleinschalige initiatieven in de Zeevang, zoals aanlegsteigers en ontsluiting van het landschap.
- Recreatiebeleid dat inwoners dient, niet regionale bestuurlijke afspraken.
- Onze inwoners betalen belasting in Edam-Volendam. Dan hoort de gemeente ook hier te investeren.

NIEUW GEMEENTEHUIS: GEEN PRESTIGEPROJECT, EERST RENOVATIE ONDERZOEKEN

Het college wil miljoenen uitgeven aan een nieuw gemeentehuis, inclusief een nieuwe raadszaal, terwijl **De Ark** net voor dezelfde functie wordt verbouwd. Geen enkele variant bevat een realistische businesscase of duidelijke dekking. En participatie bleek een informatieronde met veertig aanwezigen.

Renovatie werd niet serieus onderzocht, terwijl dit wettelijk wel onderdeel is van een verkenning.

Onze keuzes:

- Geen nieuw gemeentehuis.
- Renovatie altijd als volwaardig scenario meenemen.
- Geen dubbele raadszaal.
- Geen investeringen van duizenden euro's per inwoner zonder maatschappelijk nut.

REFERENDA

EN BESTUURLIJKE ZORG

De afstand tussen bestuur en inwoners is de afgelopen jaren gegroeid. Grote besluiten werden genomen (zoals een nieuw megalomaan gemeentehuis) zonder breed draagvlak. Financiële risico's werden vooruitgeschoven en inwoners kregen vaak pas laat inzicht in wat besluiten hen daadwerkelijk zouden kosten.

Lokaal Edam-Volendam wil de lokale democratie versterken en het bestuur weer terugbrengen naar waar het hoort: bij de inwoners. Bij ingrijpende keuzes moeten inwoners kunnen meebeslissen. Niet achteraf, maar vooraf.

Ook bij besluiten over opvanglocaties met grote impact op leefbaarheid en veiligheid, zoals de mogelijke vestiging van een AZC of opvang voor ontheemden, moeten inwoners vooraf kunnen meepraten en meebeslissen. Dit zijn besluiten die direct ingrijpen in woonomgeving, voorzieningen en draagvlak, en mogen niet buiten inwoners om worden genomen.

Lokaal Edam-Volendam is tegen de vestiging van een AZC in onze gemeente. Maar wanneer het college desondanks plannen ontwikkelt, moet hierover altijd een bindend referendum worden gehouden. Lokaal Edam-Volendam wil (binnen de gemeentelijke bevoegdheden) referenda invoeren bij grote bestuurlijke besluiten, zoals:

- fusie- of herindelingsplannen (bijvoorbeeld met WOL-gemeenten)
- investeringen met grote financiële impact
- projecten met langdurige gevolgen voor lasten en leefbaarheid
- prestige- en vastgoedprojecten, zoals een nieuw stadskantoor

Inwoners krijgen daarbij volledige en eerlijke informatie over:

- kosten en risico's,
- alternatieven (zoals renovatie in plaats van nieuwbouw),
- gevolgen voor belastingen en voorzieningen.

Echte betrokkenheid betekent meer dan informatieavonden of inspraak achteraf. Inwoners moeten invloed hebben voordat besluiten onomkeerbaar zijn.

BESTUUR

DAT ZICH RICHT OP KERNTAKEN

De gemeente is er om basiszaken goed te regelen: wonen, bereikbaarheid, veiligheid, zorg en voorzieningen. Niet om zich te verliezen in geldverslindende prestigeprojecten of kansloze bestuurlijke experimenten.

Daarom kiest Lokaal Edam-Volendam voor:

- Focus op gemeentelijke kerntaken.
- Stoppen met projecten zonder aantoonbare meerwaarde voor inwoners.
- Geen regionaal beleid dat lokale belangen ondergeschikt maakt.

Toegankelijke en dienstbare gemeente

Een moderne gemeente is digitaal waar het kan, maar menselijk waar het moet.

Onze keuzes:

- Gemeentelijke dienstverlening blijft laagdrempelig.
- Fysieke afspraken en baliediensten blijven altijd mogelijk.
- Inwoners worden niet gedwongen tot uitsluitend digitale kanalen.
- Betalen met contant geld bij gemeentelijke diensten blijft mogelijk.

Verantwoord omgaan met geld van inwoners

Elke euro die de gemeente uitgeeft, is geld van inwoners.

Daarom:

- Financiële meevallers bij projecten worden direct vertaald in lastenverlichting.
- Geen structurele lastenverzwaringen terwijl projecten goedkoper uitvallen.
- Geld terug naar de burger waar dat kan.
- Sneller, strakker en goedkoper besturen.
- Trage procedures en eindeloze trajecten kosten inwoners en ondernemers tijd en geld.

Lokaal Edam-Volendam wil:

- Strengere en kortere termijnen voor projecten en vergunningsaanvragen.
- Minder bureaucratie en minder bestuurlijke vertraging.
- Geen dure externe bureaus voor onderzoeken die intern uitgevoerd kunnen worden.
- Efficiënter organiseren van het ambtenarenapparaat, met als doel een financieel gezonde gemeente en lagere gemeentelijke belastingen. Minder externe inhuur.

Democratie met lef

Meer zeggenschap voor inwoners vraagt lef van het bestuur. Maar het levert vertrouwen, betere besluiten en meer draagvlak op.

Onze keuzes:

- Macht dichterbij de inwoner.
- Minder afstand, meer verantwoordelijkheid.
- Een gemeente die luistert, rekent en uitlegt.

Onze gemeente is van ons allemaal.

Dan hoort de zeggenschap daar ook te liggen.

DE PURMER, FUSIEDRUK EN REGIOPOLITIEK

De Purmer wordt steeds vaker gepresenteerd als oplossing voor alles: woningbouw, een bedrijventerrein van 50 hectare voor de MRA, verplaatsing van bedrijven, sportvelden en scholen.

Tegelijk is er **geen stroom** tot minimaal 2036, ontbreekt draagvlak en groeit de druk vanuit Purmerend richting een fusie.

LEV kiest ervoor onze zelfstandigheid te beschermen.

Onze keuzes:

- Geen verplaatsing van bedrijventerreinen naar de Purmer.
- Geen fusie via de achterdeur met Purmerend of Groot-Waterland.
- Geen investeringen zonder infrastructuur, stroom of draagvlak.
- Geen MRA-druk op onze woning- en bedrijvenscapaciteit.

PARKEREN EN BEREIKBAARHEID

GEEN BELEID VIA BOETES

Het betaald-parkerenplan was juridisch onvolledig, niet doorgerekend en ingevoerd zonder participatie. Toch boekte het college vooraf €690.000 aan boete-inkomsten in. Dat is **geen beleid**, dat is **begrotingspaniek**.

Tegelijk stuurt de Vervoerregio Amsterdam op “deelmobiliteit”. Fietsjes en deelauto’s terwijl het OV wordt afgebouwd en ouderen meer afhankelijk worden van hun eigen vervoer.

Onze keuzes:

- Geen betaald parkeren in woonwijken en dorpscentra.
- Geen begrotingen gebaseerd op boetes.
- Geen deelmobiliteitsexperimenten die elders zijn mislukt.
- Betere OV-verbindingen richting Purmerend en Amsterdam.

AFVAL, DIFTAR EN EERLIJK BETALEN

ZONDER TRUCJES

De gemeente presenteert een tekort van €750.000 op afval, maar Woo-documenten tonen aan dat het echte tekort €1,4 miljoen is. Dit is veroorzaakt door overhead, contractkosten en management, niet door inwoners. In feite is afval jarenlang via de OZB aangevuld, en nu wordt datzelfde bedrag nog eens opgehaald via een hogere afvalrekening.

Diftar is niets anders dan dubbele lastenverzwaring. Gemeenten die het geprobeerd hebben, schaffen het massaal weer af vanwege dumpingen, stijgende kosten en handhaving.

Onze keuzes:

- Geen diftar en geen betalen per zak of klik.
- Afval weer echt kostendekkend maken.
- Milieustraat behouden in onze eigen gemeente.
- Via kostenspecificatie volledige transparantie over afvalkosten.

ONDERWIJS

DON BOSCO BLIJFT **VOLENDAMS**

De SKOV en Atlas College duwen een fusie richting Hoorn, tegen de wensen van ouders, personeel en samenleving in. Als dit doorgaat, moeten Volendammer kinderen straks naar Hoorn, weg van hun sociale netwerk, sportclubs en familie. Lesuitval, reistijd en kosten nemen toe.

Daarnaast kampt SKOV zelf met bestuurlijke problemen: angstcultuur, personeel dat wordt weggestuurd en een bestuur dat geen draagvlak heeft.

Onze keuzes:

- Don Bosco College blijft in Volendam.
- Geen fusie met Atlas College.
- Bestuurlijke cultuur SKOV moet veranderen, niet de school.
- Lokale inspraak ouders en personeel wettelijk verankeren.
- Onderwijs voor onze kinderen blijft dicht bij huis.

VEILIGHEID EN OPVANGLOCATIES

TRANSPARANTIE

Zorgen over incidenten bij opvanglocaties werden weggewuifd, totdat Woo-stukken 293 meldingen aantoonde, waaronder geweld, medische noodgevallen en onrust.

Inwoners verdienen eerlijkheid.

Onze keuzes:

- Geen opvanglocaties zonder draagkracht.
- Veiligheid van omwonenden altijd leidend.
- Volledige transparantie over incidenten, conform AVG.
- Tijdelijke opvang is maximaal twee jaar.
- Geen 'tijdelijke' containerlocaties met funderingen die een levensduur van 100+ jaar hebben.

WEERBAARHEID EN ZORGZAAMHEID

EDAM-VOLENDAM BLIJFT OVEREIND

De wereld wordt onrustiger. Ook hier merken inwoners dat: incidenten, eenzaamheid, druk op hulpdiensten en het uitvallen van voorzieningen. LEV vindt dat een sterk dorp begint bij elkaar vasthouden, praktisch, nuchter en goed voorbereid.

Onze uitgangspunten:

- Kwetsbare inwoners verdienen bescherming.
- De gemeente moet voorbereid zijn op noodsituaties.
- Weerbaarheid is ook sociale kracht.
- Redzaamheid voordat het misgaat.

Onze koers:

- Sociale patrouilles: ouderen bezoeken, hulpbehoefte signaleren, onveilige situaties herkennen, een luisterend oor.
- Lokale noodplannen bij stroom-, water- of digitale uitval: ontmoetingspunten, noodcommunicatie, afspraken met sporthallen/dorpshuizen, tap- en meldpunten.
- Netwerk van inwoners met ervaring: oud-hulpverleners, zorgprofessionals, EHBO'ers.
- Buurtgerichte trainingen: agressiebeheersing, reanimatie, brand/wateroverlast, cyberveiligheid (met extra aandacht voor ouderen).
- Kwetsbarenkaart (met toestemming): bijhouden wie extra zorg nodig heeft en snel bereikbaar moet zijn bij hitte, kou, storm of uitval.

SPORT, JEUGD EN VERENIGINGEN

HET HART VAN ONZE DORPEN

Sport en verenigingen zijn de ruggengraat van Edam-Volendam. RKAV, EVC, handbal, volleybal, muziekverenigingen: zij houden onze jongeren gezond en onze gemeenschap sterk.

Onze keuzes:

- Sportvelden blijven sportvelden.
- Geen woningbouw op sportlocaties.
- Geen verplaatsing van jeugd naar Purmerend.
- Vrijwilligers beter ondersteunen.
- Sport betaalbaar voor ieder kind.

ONDERNEMERS EN LOKALE ECONOMIE

RUIMTE OM TE WERKEN

Ondernemers krijgen te maken met stijgende lasten, onzeker bedrijventerreinbeleid en regels die eerder belemmeren dan helpen. LEV kiest voor betrouwbaarheid: duidelijk beleid en geen verrassingen.

Onze keuzes:

- Geen extra lasten zonder aantoonbare meerwaarde.
- Geen gedwongen verplaatsing naar de Purmer.
- Ruimte voor groei binnen onze gemeente.
- Minder bureaucratie, meer betrouwbaarheid.

ZORG, SOCIAAL DOMEIN

EN DE KOEPEL SOCIAAL DOMEIN

Zorg is geen systeem, maar mensenwerk.

Zorg raakt het meest kwetsbare deel van onze gemeenschap. Onze ouders, grootouders, kinderen en inwoners die tijdelijk of langdurig ondersteuning nodig hebben. Juist daarom mag zorg nooit een papieren werkelijkheid worden.

Lokaal Edam-Volendam staat voor veilige, menswaardige en betrouwbare zorg. In onze wijken, thuis bij mensen, en binnen zorginstellingen. Wanneer signalen zich opstapelen over onveilige situaties, tekortschietende zorg of structurele onderbezetting, mag niemand weggijken. Niet het bestuur, niet toezichthouders en zeker niet de gemeente. De gemeente kan zich niet verschuilen achter bevoegdheden of constructies.

Als inwoners of familieleden aan de bel trekken, moet er worden opgeschaald. Niet pas na stapels rapporten, maar direct.

Lokaal Edam-Volendam wil dat het college:

- Signalen van inwoners en familie serieus en zichtbaar opvolgt.
- Actief in gesprek gaat met zorgaanbieders, zorgkantoor en toezichthouders wanneer problemen zich voordoen.
- Structurele knelpunten niet dempt, maar transparant maakt richting raad en samenleving.
- De gemeenteraad volledig informeert wanneer zorgsituaties impact hebben op onze gemeenschap.

Grip op Wmo en lokale zeggenschap

Daarnaast willen wij harde en duidelijke grip op de Wmo-ondersteuning. Wat is afgesproken, moet ook geleverd worden. Aantoonbaar, menselijk en controleerbaar.

Zorg mag nooit worden gereduceerd tot een contract of begrotingspost.

De Koepel Sociaal Domein (KSD) is uniek in onze gemeente. Een adviesorgaan gedragen door circa 70 betrokken vrijwilligers met lokale kennis en ervaring. Lokaal Edam-Volendam vindt dat deze kracht behouden moet blijven.

Onze keuzes:

- KSD behouden als formeel onafhankelijk adviesorgaan.
- Vrijwilligers en ervaringsdeskundigen behouden hun stem in beleid.
- Geen tijdelijke externe adviseurs die lokale kennis vervangen.
- Ouderenzorg, jeugd en Wmo blijven prioriteit binnen het gemeentelijk beleid.
- Duidelijke controle op kwaliteit en uitvoering van zorgafspraken.

Eén uitgangspunt.

Inwoners en familieleden die hun stem laten horen, verdienen bescherming en openheid. Geen gesloten deuren, maar duidelijkheid.

Voor Lokaal Edam-Volendam geldt één uitgangspunt:

Als het om zorg gaat, staat de mens altijd voorop.

LEEFBAARHEID, CULTUUR EN TRADITIES

BESCHERMEN WAT ONS MAAKT

Onze cultuur is wie we zijn: kermis, verenigingen, saamhorigheid en tradities. Dat is geen folklore, dat is de basis van **onze identiteit**.

Onze keuzes:

- Tradities blijven onaangetast.
- Evenementen veilig en betaalbaar.
- Dorpsidentiteit beschermen tegen regiopolitiek.
- Leefbare wijken en lokale voorzieningen behouden.

GROEN, NATUUR, LEEFBARE OMGEVING

GROEN IN ELKE WIJK

Edam-Volendam moet **groen blijven**. Niet alleen aan de randen, maar óók midden in de wijken waar mensen wonen, kinderen spelen en burens elkaar ontmoeten. Groene straten maken onze dorpen mooier, koeler in de zomer en gezonder.

Onze koers:

- Meer bomen in de dorpen: nieuwe aanplant in straten/plantsoenen; beschermen van bestaande bomen; kappen alleen als het echt niet anders kan; meerjarenprogramma “Boomrijk Edam-Volendam”.
- Groene speelplaatsen: minder steen, meer schaduw en gras; natuurspeelplaatsen.
- Vergroening versteende buurten: nieuwe plantvakken; aanpak hittestress; betere opvang regenwater.
- Meer biodiversiteit: insectvriendelijke beplanting; kleine groene eilandjes.
- Natuurvriendelijke oevers en schonere water waar dat kan.
- Groen in elke wijk via een periodieke groenscan.
- Wijkinitiatieven ondersteunen met materialen/advies; jaarlijkse actie “Edam-Volendam Bloeit!”.

VEILIGHEID & JEUGD

ZICHTBAAR HANDHAVEN, KANSEN BIEDEN

Een veilig Edam-Volendam begint bij sterke buurten, duidelijke handhaving en toekomstkansen voor onze jeugd. LEV kiest voor een gemeente waar jongeren zich gezien voelen en waar inwoners zich veilig kunnen bewegen, wonen en ondernemen.

Onze koers:

- Hard optreden tegen overlast en onveiligheid, met zichtbare handhaving.
- Betere samenwerking tussen gemeente, politie, jongerenwerk en buurtpreventie.
- Jeugdvoorzieningen in elke kern.
- Preventie voorop: vroeg signaleren en ingrijpen.
- Aanpak vandalisme, drugsoverlast en intimidatie.
- Extra aandacht voor verkeersveiligheid rond scholen en sportverenigingen.

TOERISME

EN WATERFRONTONTWIKKELING

Toerisme is een belangrijke pijler van onze lokale economie. Het zorgt voor werkgelegenheid, levendigheid en kansen voor ondernemers in de gemeente Edam-Volendam. Een aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig waterfront speelt daarin een sleutelrol. Door het waterfront mooier, uitnodigend en beter ingericht te maken, kunnen we bezoekers langer aan ons binden en onze lokale economie versterken.

Maar economische groei mag nooit losstaan van leefbaarheid. Onze inwoners staan altijd op de eerste plaats. Het waterfront is niet alleen een visitekaartje voor toeristen, maar vooral ook een plek waar onze inwoners wonen, werken en ontspannen. Een visie die uitsluitend gericht is op toeristen, zonder draagvlak onder inwoners, is wat ons betreft geen houdbare koers.

Daarom moeten plannen voor de ontwikkeling van het waterfront altijd in nauw overleg met inwoners tot stand komen. Hun belangen, ideeën en zorgen verdienen een centrale plek in het proces. Een visie om toeristen te behouden mag nooit ten koste gaan van het woongenot, de rust en de identiteit van onze dorpen.

Toerisme kan sterk zijn voor ondernemers én goed voor de gemeenschap — mits we blijven kiezen voor balans, kwaliteit en draagvlak. Alleen zo bouwen we aan een toekomstbestendig waterfront waar zowel bezoekers als inwoners zich welkom voelen.

Onze koers:

- Investeren in uitstraling, groen, verblijfskwaliteit en goede voorzieningen (inclusief voorzieningen voor kinderen) om bezoekers langer te laten blijven.
- Ontwikkelingen mogen nooit ten koste gaan van woongenot, rust, bereikbaarheid en veiligheid van inwoners.
- Waterfrontplannen worden vooraf afgestemd met bewoners en ondernemers — participatie is het uitgangspunt, geen formaliteit.
- Stimuleren van betere spreiding van toeristen over de gemeente

OPENBARE RUIMTE

ONDERHOUD DAT WERKT

Edam-Volendam moet niet alleen mooi blijven, maar ook **veilig en goed onderhouden**.

Bewoners merken dagelijks hoe belangrijk nette straten, goede verlichting, sterke stoepen en snelle reparaties zijn.

Onze koers:

- Sneller straatonderhoud en tijdige reparaties.
- Extra aandacht voor kwetsbare plekken (stegen, pleinen, schoolroutes).
- Straatwerk in de Zuidpolder weer onder verantwoordelijkheid van de gemeente.
- Meer focus op verlichting, groenbeheer en afval in wijken.
- Wijkgerichte aanpak met korte lijnen tussen bewoners en buitendienst.

KERNENBELEID ZEEVANG

EERLIJKE AANDACHT VOOR ALLE DORPEN

De dorpen in de Zeevang hebben een eigen identiteit, geschiedenis en schaal. Die kracht moet behouden blijven. LEV kiest voor eerlijke aandacht voor alle kernen, zonder dat Volendam of Edam alles bepaalt.

Onze koers:

- Gelijke aandacht voor Oosthuizen, Warder, Middellie, Beets, Hobrede en Kwadijk.
- Voorzieningen (scholen, sport, ontmoetingsplekken) behouden waar mogelijk.
- Verkeersveiligheid verbeteren, vooral op schoolroutes en dijkwegen.
- Ruimte voor lokale initiatieven die passen bij de schaal.
- Geen plannen 'van bovenaf', maar in overleg met inwoners.

Slotwoord

WAAROM LOKAAL-EDAMVOLENDAM?

SAMEN TERUG NAAR EEN GEMEENTE VAN ONS ALLEMAAL

Dit verkiezingsprogramma is geen verzameling beloften. Het is een uitnodiging. Een uitnodiging om samen terug te gaan naar een gemeente waar besluiten begrijpelijk zijn, waar geld zorgvuldig wordt besteed en waar inwoners niet achteraf hoeven te ontdekken wat plannen hen kosten.

De afgelopen jaren hebben wij als Lokaal Edam-Volendam vaak vragen gesteld waar anderen liever aan voorbij gingen. Niet om dwars te liggen, maar om te waarschuwen. Over financiële risico's. Over draagvlak. Over besluiten die te groot, te duur of te ver van inwoners af kwamen te staan. Steeds vaker bleek later dat die zorgen terecht waren.

Dat geeft geen gelijk, maar verantwoordelijkheid.

Wij geloven dat besturen begint met luisteren. Dat inwoners geen lastposten zijn, maar partners. En dat je als gemeente niet vooruit komt met prestigeprojecten en modellen van buitenaf, maar met gezond verstand, openheid en betrokkenheid van de mensen die hier wonen.

In dit programma kiezen wij daarom consequent voor:

- zeggenschap voor inwoners,
- grip op geld en projecten,
- een dienstbare gemeente,
- en een bestuur dat naast mensen staat, niet boven hen.

Of het nu gaat om wonen, lasten, voorzieningen, onderwijs, veiligheid of grote investeringen, onze maatstaf is steeds dezelfde vraag: Wat betekent dit voor de mensen van hier?

Wij beloven geen snelle oplossingen of makkelijke successen. Wel beloven wij eerlijkheid, duidelijkheid en het lef om op tijd “nee” te zeggen als plannen niet kloppen. En het lef om inwoners te laten meebeslissen als de gevolgen groot zijn.

Edam-Volendam is geen experiment en geen spreadsheet. Het is een gemeenschap. Met trots, tradities en mensen die weten wat ze waard zijn.

Lokaal Edam-Volendam staat aan hun kant.
Vandaag, morgen en de komende vier jaar.

Lokaal Edam-Volendam

Realistisch. Betaalbaar. Lokaal.

An aerial photograph of the town of Edam-Volendam, showing a dense cluster of traditional Dutch houses with red-tiled roofs and white facades. In the foreground, there is a harbor with several boats docked at a wooden pier. A parking lot with several cars is visible in the middle ground. The overall scene is a typical Dutch coastal town.

Contactgegevens

E-mail: lokaal@edam-volendam.com

Website: www.lokaal-edamvolendam.nl

Facebook: Lokaal Edam-Volendam

Instagram: [Lokaal.edamvolendam](https://www.instagram.com/Lokaal.edamvolendam)